

KAPITOLA TŘETÍ

Jak obстоjíme?

Měření Božího chrámu a těch, kteří se v něm klanějí

Pro Tajemství Bible přeložil Ladislav Hodač a kolektiv

Osmdesátá léta 19. století byla slavnostní dobou nejen kvůli tomu, co se dělo ve světě, ale i kvůli tomu, co se dělo v církvi, v "Božím chrámu". 1* Ellen G. Whiteová O. A. Olsenovi, Dopis 83, 22. května 1896, v 1888 *Materials*, s. 1524, 1525.

Vzhledem k vážnosti této doby napsala Ellen Whiteová z Evropy mnoho dopisů, v nichž bratrům v Americe radila a varovala je. Velkou část své pozornosti a energie věnovala také své literární tvorbě. Měla v úmyslu dokončit revizi 1. svazku série *Spirit of Prophecy* (Duch proroctví), který se později stal knihou *Patriarchs and Prophets* (Patriarchové a proroci). Její pozornost se však brzy obrátila ke 4. svazku série *Spirit of Prophecy* (Duch proroctví), nyní nazvanému *The Great Controversy* (Velký spor věků). Pro dotisk této knihy byly zapotřebí nové desky a protože se v knize zrovna psalo o dějinách reformace v Evropě, zdálo se, že je ideální čas pro přidání dalšího obsahu. Než byla dokončena, přibýlo do knihy více než dvě stě stran, včetně několika nových výroků o pozdním dešti:

Jako byl dán "první déšť" při vylití Ducha svatého při zahájení evangelia, aby dal vzejít vzácnému semeni, tak bude dán "pozdní déšť" na jeho konci, aby dozrála úroda.

Ozeáš 6:3 Poznejme, usilujme poznat Hospodina! Vyjde jistě jako jitřenka, přijde k nám jako déšť, jako jarní déšť, který zavlažuje zemi.

Joel 2:23 Synové Sijónu, jásejte a radujte se v Hospodinu, svém Bohu, protože vám dal učitele spravedlnosti, seslal vám déšť, podzimní i jarní déšť jako na počátku;

Skutky 2:17,21 ¹⁷I stane se v posledních dnech, praví Bůh, že vyleji ze svého Ducha na každé tělo; vaši synové a vaše dcery budou prorokovat, vaši mladíci budou vídat vidění a vaši starci budou mívát sny.

²¹I stane se, že každý, kdo bude vzývat Pánovo jméno, bude zachráněn.

Velké dílo evangelia se nemá uzavřít s menším projevem Boží moci, než jaký poznamenal jeho zahájení.

... Zde jsou "časy osvěžení", na které se těšil apoštol Petr, když řekl: **Skutky 3:19,20** ¹⁹Učiňte tedy pokání a obraťte se, aby byly vymazány vaše hříchy [při vyšetřujícím soudu], ²⁰a přišly časy osvěžení od Pánovy tváře, a aby poslal určeného vám Mesiáše, Ježíše. 2* Ellen G. White, *The Great Controversy* (Battle Creek, MI: Review and Herald Pub. Co., 1888), str. 611.

Před návratem domů do Ameriky v roce 1887 poslala Ellen Whiteová kopii rozšířeného rukopisu 4. dílu Jonesovi a Waggonerovi s prosbou, aby "ho podrobili pečlivé kritice a opravám". Tato příležitost jim dost možná poskytla další vhled do problematiky náboženské svobody, do níž se brzy zaplete zejména Jones, který se téměř sám postaví proti návrhu senátora H. W. Blaira o národním nedělním zákonu., Kvůli kontroverzi kolem Jonese a Waggonera, která zandlouho vypukla, byla naneštěstí na čas mnohým odepřena možnost si knihu *The Great Controversy* přečíst. 3* W. C. White C. H. Jonesovi, 18. května 1887.

Blíží se konference 1888.

W. C. WHITE

Na jaře a v létě roku 1888 se odehrálo několik událostí, které ovlivnily Vzdělávací institut v Minneapolis a Generální konferenci, jež se konaly v říjnu. Začátkem roku 1888 si W. C. White dopisoval se starším Butlerem o Institutu, který měl předcházet Generální konferenci, a "navrhl čtyři nebo pět oblastí práce; mezi nimi byly povinnosti církevních úředníků, nová a pokročilá opatření pro předávání poselství, studium biblických nauk, naše práce na náboženské svobodě a jednu nebo dvě další oblasti". V jedné odpovědi psal Butler o nadcházejícím Institutu a "uvedl seznam témat, o nichž prý předpokládá, že na ně dojde řada". Mezi těmito tématy "jmenoval především deset království a Zákon v listu Galatským". 4 W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 169.

V červnu se W. C. White setkal s dalšími kalifornskými duchovními a pracovníky časopisu *Signs* a nakladatelství Pacific Press, včetně Jonese a Waggonera, na několikadenním biblickém studiu v "Camp Necessity" v horách východně od Oaklandu. Nějaký čas strávili přezkoumáváním témat Desatera a Zákona v listu Galatským, včetně Butlerovy brožury, k jejíž distribuci došlo na Generální konferenci v roce 1886, a Waggonerovu reakci, která ještě nebyla vytištěna. W. C. White vysvětluje Waggonerovu otázku týkající se jím napsané reakce:

*V závěru našeho studia se nás starší Waggoner zeptal, zda by bylo správné, aby svůj MSS [rukopis] zveřejnil a na příští Generální konferenci předal do rukou delegátů, jak to učinil starší Butler. Domnívali jsme se, že by to bylo správné, a povzbudili jsme ho, aby nechal vytisknout pět set výtisků. 5** W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, s. 167, 168.

Protože se W. C. White domníval, že záležitost ohledně témat, která se budou projednávat v říjnu na nadcházejícím Institutu a Generální konferenci, byla vyřešena, zmínil se o své korespondenci s Butlerem Jonesovi i Waggonerovi na biblických studiích v Camp Necessity. Když však Jones a Waggoner dorazili do Minneapolis připraveni přednést svá témata, Butler na svůj dopis W. C. Whiteovi "zapomněl". Netrvalo dlouho a rozšířila se fáma, že témata diskuse jsou pro muže v Battle Creeku "překvapením" a že na ně "tlačí" muži z Kalifornie. 6 W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, s. 167, 168.

V září, těsně před vzdělávacím institutem a Generální konferencí v Minneapolis, se konalo setkání v Oaklandu v Kalifornii. Na rozdíl od biblických studií, které se konaly o několik měsíců dříve a na nichž

všichni služebníci a pracovníci studovali společně, se proti Jonesovi a Waggonerovi zvedl rozhořčený duch odporu. W. C. White později situaci popsal:

*Na shromáždění v Kalifornii se projevovalo velké rozhořčení vůči starším Waggonerovi a Jonesovi, což bylo částečně podníceno, jak se domnívám, osobností staršího Butlera a zčásti ze staré rodinné zášti vůči staršímu Waggonerovi. Měli jsme schůzku duchovních, na němž byl kritizován téměř každý výrok těchto bratří, který se přímo či nepřímo týkal otázky listu Galatským. Ale bratři, kteří se stavěli proti jejich učení, nechtěli dát ani souhlas s poctivým prozkoumáním tohoto tématu, ale ani jej nechtěli nechat být. Vybírali si, čím se zabývat; a to tak moc nemám rád. 7. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 170.*

Ve stejném období Ellen Whiteová psala o velké potřebě adventistů, aby sami zkoumali Písmo, a to nejen proto, aby poznali pravdu, ale také proto, aby ji mohli praktikovat. Dne 5. srpna poslala oběžník "bratřím, kteří se sejdou na Generální konferenci". Neztrácela čas a zmínila, jak důležité je nadcházející shromáždění a jak velká jsou nebezpečí, kterým církev čelí:

Jsme přesvědčeni, že toto setkání bude tím nejdůležitějším, jakého jste se kdy zúčastnili. Mělo by to být období upřímného hledání Pána a pokořování vašich srdcí před Ním.

Měli byste odložit všechny sobecké ambice a prosit Boha, aby na vás sestoupil jeho Duch, jako sestoupil na učedníky shromážděné v den Letnic. ...

*Moji bratři, jste Kristovi vojáci, kteří vedou úporný boj proti satanovi a jeho vojsku, ale pro Ducha svatého je těžké, když se navzájem pomlouváte a necháváte představivost vašich srdcí ovládat mocí velkého žalobce. 8 Ellen G. White to Brethren Who Shall Assemble in General Conference (Bratřím, kteří se shromáždí na zasedání Generální konference), Dopis 20, 5. srpna 1888; v *1888 Materials*, s. 38, 40.*

Aby však mohlo dojít k vyhlášení Ducha svatého jako "v den Letnic", musela mezi bratry existovat jednotnota. Toho by dosáhli, když by společně zkoumali Bibli a žili podle světla, které jim bylo zjeveno:

Doufám, že to [nadcházející konferenci] budete považovat za nejcennější příležitost, abyste se spolu modlili a radili. ... Pravda nemůže nic ztratit důkladným zkoumáním. Nechť Boží slovo mluví samo za sebe. ...

Bylo mi ukázáno, že mezi našimi kazateli je mnoho těch, kteří považují věci za samozřejmé a sami při pozorném a zkoumavém studiu Písma nevědí, zda věří pravdě, nebo omylu. ... [Jsou] ochotni, aby za ně Písma zkoumali jiní; a pravdu z jejich úst berou jako pozitivní fakt. ... Nechť se nyní každá duše zbaví závisti, žárlivosti a zlých domněnek a uvede své srdce do těsného spojení s Bohem. ...

Naši lidé musí jednotlivě každý sám pro sebe důkladněji chápat biblickou pravdu, protože jistě budou předvoláváni před rady. ...

Jedna věc je souhlasit s pravdou a druhá věc je, abychom jako studenti Bible poznali, co je pravda. Byli jsme upozorněni na nebezpečí, která nám hrozí ... a nyní je čas věnovat zvláštní péči přípravě na pokušení a mimořádné situace, které jsou právě před námi. Pokud lidé zanedbají, aby do svého života vnesly pravdu a nechali se skrze pravdu posvětit, aby byli schopni s tichostí a bázní zdůvodnit naději, kterou v sobě mají, budou smeteni některým z rozmanitých bludů a herezí a ztratí svůj život. ... Mnozí, mnozí budou ztraceni, protože nestudovali Bibli na kolenou s upřímnou modlitbou k Bohu, aby otevření Božího slova osvítilo jejich porozumění. ...

*Nemáme si stanovit hranice a pak vše vykládat tak, abychom dosáhli tohoto stanoveného bodu. 9 Ellen G. White to Brethren Who Shall Assemble in General Conference (bratřím, kteří se shromáždí na zasedání Generální konference), Dopis 20, 5. srpna 1888; v *1888 Materials*, s. 38-41, 44.*

Bůh se snažil připravit účastníky nadcházející Generální konference, na velká požehnání, která chystá. Přesto do měsíce po odeslání této rady Ellen Whiteová upadla do stavu "sklíčenosti", z něhož se podle jejího názoru "nikdy nevzpamatuje". Co způsobilo tuto depresi, která trvala více než dva týdny? Od doby, kdy byla v Evropě, na ni Pán ukládal břemena nejen za jednotlivé případy, ale za církve obecně. "Cítila výčitky svědomí" a ztratila "chuť do života", protože nebyla schopna vyburcovat své "bratry a sestry, aby viděli a cítili, jak velkou ztrátu utrpěli tím, že neotevřeli svá srdce, aby přijali jasné paprsky Slunce spravedlnosti". **10** Ellen G. White, Rukopis 21, listopad 1888; v *1888 Materials*, str. 177. Její "odvaha byla pryč" a doufala, že se nebude nikdo modlit za její uzdravení:

Když jsem byla v Evropě, byla jsem poučena o mnoha zlých věcech, které se mezi námi objevily... Bylo mi také řečeno, že svědectví, které mi Bůh dal, nebude přijato. ... Satan působil na východ i na západ od Skalisticých hor, aby se poselství napomenutí a varování, stejně jako Kristova ponaučení a poselství útěchy minula účinkem. Ten zlý byl odhodlán odrážet světlo, které Bůh měl pro svůj lid. ... Mnozí projevovali silný a rozhodný odpor proti všemu, co by narušilo jejich osobní představy. ... To na mě naložilo to nejtěžší břemeno, jaké jsem mohla unést. **11** Ellen G. White, Rukopis 2, 7. září 1888, "Engaging in Worldly Speculation" (Zapojování se do světských spekulací); v *1888 Materials*, s. 47, 49.

Ellen Whiteovou znepokojovaly nejen světské obchodní praktiky, které se dostávaly do církve, ale zejména "nedostatek lásky a nedostatek vzájemného soucitu":

Noc za noci jsem prožila s takovým pocitem bolesti za Boží lid, že ze mě lil pot. Byly mi předloženy některé strašlivě působivé věci. ... Viděla jsem tam různá jména a postavy a hříchy, které byly zapsány. Byly tam hříchy všeho druhu – sobectví, závist, pýcha, žárlivost, zlé přemýšlení, pokrytectví a prostopášnost, nenávist a vražda v srdci kvůli této závisti a žárlivosti. Tyto hříchy byly přímo mezi kazateli a lidem. Obracela se stránka za stránkou. ... A hlas řekl, [že] nadešel čas, kdy se veškerá činnost v nebi týká obyvatel tohoto světa. Přišel čas, kdy měl být změřen chrám a ti, kteří se v něm klanějí.... Toto jsem viděla... Poté se přihodilo několik věcí, které mi přivodily nesmírný zármutek a právě tam jsem pod tíhou břemene klesla. **12** Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888, "Remarks After Reading an Article" (Postřehy po přečtení jednoho článku); v *1888 Materials*, s. 157-158.

Pán však měl pro Ellen Whiteovou další úkoly. Pozvedl ji jako odpověď na "zvláštní období modliteb" a požadoval, aby "navzdory všemu zdání vyšla s vírou". Byla "posílena", aby se vydala na cestu na táborové shromáždění v Oaklandu a tam vydala své svědectví. Duch Boží ji "nabádal, aby důrazně apelovala" na bratry, kteří se zúčastní Generální konference. "Naléhala na ně, aby se pokorili před Bohem a přijali ujištění o jeho milosti, aby se nechali pokřtít Duchem svatým, aby byli schopni předávat světlo". Do shromáždění "vstoupil vliv Ducha Božího", srdce byla rozlomena a lidé vyznávali své hříchy. Naneštěstí na táborovém shromáždění nebylo vše v pořádku. Ellen Whiteová nevěděla o poradě kazatelů, která se konala během táborového shromáždění, a na níž podle W. C. Whitea byli Jones a Waggoner podrobeni "procesu výběru, čím se zabývat a čím nikoliv". Nevěděla ani o tom, že W. M. Healey, kazatel z Kalifornie, poslal G. I. Butlerovi dopis, v němž ho varoval před spiknutím ze západního pobřeží, které mělo podkopat pilíře víry. Později se k tomu Ellen Whiteová vyjádřila následovně:

Když jsem tyto slavnostní výzvy pronášela, nenapadlo mě, že od jednoho z přítomných na tomto setkání odešel dopis, v němž uvedl věci, o nichž si myslel, že jsou pravdivé, ale pravdivé nebyly, a které nás předešly a postavily zeď obtíží a rozmístily muže připravené bojovat proti všemu, co by měli představit ti, kteří překročí Skalisticé hory. ...

Satan použil svůj vliv, aby tento dopis vykonal dílo, které povede ke ztrátě lidí. ... [Požádala jsem] staršího Butlera, zda mu bratr [Healey] nenapsal určité věci. On řekl, že ano. Zeptala jsem se, jestli mi ten dopis ukáže. Chtěla jsem vědět, jaké svědectví bylo podáno, když se věci vyvinuly tak, jak jsme mohli vidět v Minneapolis. Řekl, že dopis spálil, ale dojem který na něj udělal se nesmazatelně zapsal do jeho mysli i do mysli ostatních. ... **13*** Ellen G. White, Rukopis 2, 7. září 1888; v *1888 Materials*, s. 47-56.

Tím byla připravena půda pro nadcházející Generální konferenci. Jak si bude Boží lid "stát v čase pozdního deště"? Jak brzy uvidíme, tato otázka ležela na srdci nejen Ellen Whiteové, ale celým nebesům.

Minneapolis 1888.

Dne 10. října byl zahájen Vzdělávací institut, který trval sedm dní. Následovala Generální konference, která trvala do 4. listopadu. Účastníků bylo možná až 500, včetně 96 delegátů zastupujících 27 000 členů církve po celém světě. **14** Roger Coon, "Minneapolis/1888: The 'Forgotten' Issue," Transcript of Loma Linda University Lecture, 23.-25. října 1988, Ellen G. White Estate, Shelf Document, str. 7.

Ellen Whiteová, která byla nedávno na pokraji smrti, dorazila právě včas na zahajovací setkání. V průběhu shromáždění promluvila ke shromážděným v nově postaveném sboru adventistů sedmého dne v Minneapolis "téměř dvacetkrát". Naneštěstí se dochovalo jejích přednášek pouze jedenáct. **15*** Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 82, 4. listopadu 1888; v *1888 Materials*, str. 182.

Ve své redakční zprávě o zahájení Institutu uvedl Uriah Smith seznam témat, která byla navržena k diskusi: "historický pohled na deset království, Kristovo božství, uzdravení smrtelné rány, ospravedlnění z víry, jak daleko bychom měli zajít ve snaze využít moudrosti hada a předurčení. Nepochybně budou představena i další témata." **16** Uriah Smith, *Review and Herald*, 16. října 1888, str. 648; v *Manuscripts and Memories*, str. 399.

Ellen Whiteová nepotřebovala mnoho času na vyjádření toho, jak ohromný význam tato setkání mají, což se zakládalo na tom, co jí bylo ukázáno za dobu jejího pobytu v Evropě. Že bude zabráněno vylití pozdního deště, se Boží církve musela "mnohem více obávat zevnitř než zvenčí". Satan se nejvíce obával toho, že Boží lid uvolní cestu pro křest Duchem svatým, kterého byl Bůh připraven vylít. **17** Ellen G. White, "The Churches Great Need" (Nejnáléhavější potřeba církve), *Review and Herald*, 22. března 1887, str. 177.

Ve čtvrtek 11. října měla Ellen Whiteová dopolední zamyšlení. Již na samém začátku "rozeznala" "jaký duch tam byl přítomen, což ji tížilo". **18** Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888; v *1888 Materials*, str. 206. Budou ti, kteří se zde shromáždili, studovat jako opravdoví v Bibli věřící lidé a přijmou Ducha svatého?

Nyní, když jsme se zde sešli, chceme co nejlépe využít náš čas. ... ale příliš často si necháváme [příležitosti] uniknout a dostatečně si neuvědomujeme prospěch, který bychom z nich měli. ...

Pokud jsme někdy potřebovali, aby byl Duch svatý s námi, pokud jsme někdy potřebovali kázat v projevu Ducha, pak je to právě teď. ...

Křest Duchem svatým na nás přijde právě na tomto shromáždění, pokud si to budeme přát. Hledejte pravdu jako skryté poklady. ...

*Začněme hned na tomto zasedání a nečekejme, až bude konference v polovině. Chceme Ducha Božího tady a teď; potřebujeme ho a chceme, aby se zjevil v našich povahách. **19** Ellen G. White, Rukopis 6, 11. října 1888, "Morning Talk"; v *1888 Materials*, s. 69, 72, 73.*

V následujících měsících a letech se Ellen Whiteová několikrát zmínila o křtu Duchem svatým, který padl na učedníky o Letnicích a který Bůh toužil udělit v Minneapolis. Tento "křest Duchem svatým" byl jen jiným výrazem pro "pozdní déšť":

Potřebujeme křest Duchem svatým. Bez něj nejsme schopni vyjít do světa o nic víc než učedníci po ukřižování svého Pána. Ježíš znal jejich nouzi a řekl jim, aby zůstali v Jeruzalémě, dokud nebudou obdařeni mocí shůry. **20** Ellen G. White, "How to Meet a Controverted Point of Doctrine" (Jak se vypořádat se sporným bodem nauky), Morning Talk, 29. ledna 1890, *Review and Herald*, 18. února 1890; v *1888 Materials*, str. 534.

Dnes máš svou nádobu očistit, aby byla připravena na nebeskou rosu, připravena na vylití pozdního deště, neboť pozdní déšť přijde a Boží požehnání naplní každého člověka, který je očistěn od každé poskvrny. Dnes je naším úkolem odevzdat své životy Kristu, abychom byli uzpůsobeni pro čas občerstvení z Pánovy přítomnosti – uzpůsobeni pro křest Duchem svatým. **21** Ellen G. White, "It is not for You to Know the Times and the Seasons" (Není na vás znát časy a období), kázání, 5. září 1891, *Review and Herald*, 22. března 1892; v *1888 Materials*, str. 959.

Máme se modlit za udělení Ducha jako léku pro lidi nemocné hříchem. Církev se potřebuje obrátit, a proč bychom se jako zástupci církve neměli sklonit před trůnem milosti a se zlomeným srdcem a zkroušeným duchem vroucně prosit, aby na nás byl z výsosti vylit Duch svatý? ...

Těsně předtím, než je opustil, dal Kristus svým učedníkům zaslíbení: "Obdržíte moc Ducha Svatého, který na vás přijde: ..."

Učedníci se vrátili do Jeruzaléma ... čekali a připravovali se ... dokud nepřišel křest Duchem svatým. **22** Ellen G. Whiteová S. N. Haskellovi, Dopis 38, 30. května 1896; v *1888 Materials*, s. 1540, 1541.

V pátek 12. října večer, "na začátku soboty", se delegáti opět sešli ve sboru v Minneapolis, aby si vyslechli projev staršího Farnswortha. Kázal "velmi pochmurnou řeč, v níž vyprávěl o velkém zlu a zkaženosti v našem středu a zabýval se odpadlictvím mezi námi. V této řeči nebylo žádné světlo, žádná radost, žádné duchovní povzbuzení. Mezi delegáty konference panovala všeobecná sklíčenost." **23*** Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888, oddíl s datem 14. října; v *1888 Materials*, str. 68.

V sobotu 13. října odpoledne obdržela Ellen Whiteová "svědectví, které mělo povzbudit". Mluvila o tom, jak je "důležité mnohem více se zabývat Boží láskou" a nechat "chmurné obrazy být". Srdečně zvolala: "Nemluvte o nepravostech a špatnostech, které jsou ve světě, ale povzneste svou mysl a mluvíte o svém Spasiteli." Napomínala své posluchače, že "ačkoli budeme muset vydávat jasné svědectví, abychom se oddělili od hříchu a nepravosti, nechceme na tuto strunu brnkat věčně." Účinek jejího kázání "byl nanejvýš šťastný", protože "věřící i nevěřící vydávali svědectví o tom, že jim Pán požehnal". **24*** Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888, oddíl s datem 14. října; a Rukopis 7, 13. října 1888, "Sabbath Afternoon Talk" (Zamyšlení v sobotu odpoledne); v *1888 Materials*, s. 67, 68, 74-84.

V neděli a v pondělí 14. a 15. října strávila Ellen Whiteová čas odpovídáním na devětatřicetistránkový dopis, který od G. I. Butlera obdržela předchozí pátek. **25*** G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 77-118. Butler se v dopise zmiňoval o tom, že v posledních osmnácti měsících mnohokrát ležel na nemocničním lůžku kvůli "nervovému vyčerpání", které dával za vinu dopisu Ellen Whiteové z 5. dubna 1887, v němž jeho a Smitha varovala před jejich zacházením s Jonesem a Waggonerem. Nyní Butler cítil, že se nikdy nezotaví, dokud plně nevyjádří své "pocity". Velmi podrobně zopakoval Ellen Whiteové své hlavní obavy, celou historii sporu o Zákon v listu Galatským z jeho pohledu, která se datuje od padesátých let 19. století. Pokud mohl posoudit, existovaly "jednoduše dva názory" na přidání zákona; jeho názor se týkal obřadního zákona a Waggonerův deseti příkázání. Jonese a Waggonera označil za "mladá kuřata", kteří působí problémy po celé zemi. "Rozbíjeli" víru lidí v dílo církve a otevírali dveře k zavržení "starých pozic víry". Jejich činnost by vedla nejen ke ztrátě "důvěry" v "samotná svědectví", ale také ke ztrátě lidí, kteří by se kvůli tomu

"vzdaly pravdy". **26*** G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 78, 100, 89.

Butler se pak zmínil o dopise, který před několika týdny obdržel od "dvou významných členů výboru jedné ze severo-pacifických unií", v němž se uvádí, že pokud by se na Healdsburg College měly vyučovat Jonesovy a Waggonerovy názory, "své mladé muže ... pošlou jinam". Butler naléhal a Ellen Whiteové řekl: "způsob, jakým je tato záležitost vedena, bude mít tendenci vážně ovlivnit prosperitu vaší Healdsburg College." **27** G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 90-91.

Ellen Whiteová považovala tento dopis za "velmi podivné obvinění a obžalobu" vznesenou proti své osobě, ale dokázala s klidem odpovědět: "Tyto věci mnou nijak nepohnou. Věřím, že bylo mou povinností sem přijít." **28** Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888; v *1888 Materials*, str. 66.

Ve svých dopisech Butlerovi připomínala historii sporu o Zákon v listu Galatským z pohledu, který jí byl dán z nebe, včetně "strašné konference" v roce 1886. Připomněla mu, že ji její nebeský průvodce varoval před zkouškou, která je právě čeká a před velkým zlem, které vyplyne z "farizejství", jež se "zmocnilo" těch, kdo zaujímají "důležitá místa v Božím díle". Poukázala na to, že snaha ovládat Boží dílo povede k jeho zmaření:

Duch a vliv kazatelů, kteří přišli na toto shromáždění [1888], obecně směřuje k odmítání světla. ...

Duch, který převládl... není Kristův. ... Ať nedochází k žádnému takovému útlaku svědomí, jaký se projevuje na těchto shromážděních. ...

Z této činnosti temnoty vzejdou falešné představy, krutá a nespravedlivá nedorozumění, která budou působit jako kvas v každém sboru a uzavřou srdce před úsilím Ducha svatého. ... Vliv tohoto shromáždění bude tak dalekosáhlý, jako je věčnost. ...

Ti, kdo si vytyčili určitý směr, kterým musí světlo přijít, ho nakonec nepřijmou, protože Bůh jedná svým vlastním způsobem. **29*** Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 21, 14. října 1888; v *1888 Materials*, s. 86, 94-95.

Pán mi ukázal, že lidé na odpovědných místech stojí přímo v cestě Božímu působení na Jeho lid, protože si myslí, že dílo musí být vykonáno a požehnání musí přijít určitým způsobem, který oni určili.

...

Bez nejmenšího zaváhání mohu říci, že na toto shromáždění byl vnesen duch, který neusiluje o získání světla, nýbrž o zatarasení cesty, aby do srdcí a myslí lidí nepronikl ani paprsek jinou cestou než tou, kterou jste se rozhodli považovat za správnou. **30** Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 21a, 15. října 1888; v *1888 Materials*, s. 113, 116.

Ellen Whiteová nejenže napsala odpověď G. I. Butlerovi onoho pondělního rána 15. října, tedy pouhé dva dny před zahájením Generální konference. Je velmi pravděpodobné, že své obavy vyjádřila znovu ještě v promluvě k delegátům. **31*** viz *1888 Materials*, str. 66. Mluvila o "vážném břemenu", které nesla od návratu z Evropy; o tom, jak Ježíš popsal stav Božího lidu, když jí řekl, že "nastal čas, kdy je třeba změřit chrám a ty, kteří se v něm klanějí". Mohla upřímně zvolat: "Cítím obrovskou obavu přijít na naši konferenci." Když se Ellen Whiteová blížila k závěru své promluvy, slavnostně apelovala:

Je nejvyšší čas, abychom se probudili ze spánku, abychom hledali Pána celým srdcem. A vím, že Ho najdeme. Víme, že celé nebe je nám k dispozici. Jakmile budeme milovat Boha celým srdcem a bližního jako sebe, Bůh bude působit skrze nás. Jak obstojíme v čase pozdního deště? Kdo očekává, že bude mít

účast na prvním vzkříšení? Vy, kteří jste v srdci pěstovali hřích a nepravost? Vy v onen den selžete.
32* Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888; v *1888 Materials*, str. 162.

Nebe čekalo na to, aby vytilo pozdní déšť skrze nejcennější poselství, zatímco lidé, kteří jej měli přijmout, spalí v nepravosti a hříchu a pěstovali ducha sváru.

Duch sváru v Institutu.

Velká část ducha sváru, o němž Ellen Whiteová psala a který se objevoval na shromážděních, se týkala drobné záležitosti – sporu o deset rohů. Již v roce 1884 pověřila Generální konference A. T. Jonese, aby "napsal sérii článků shromážděných z historie o bodech, které ukazují naplnění proroctví". **33** A. T. Jones Uriáši Smithovi, 6. prosince 1886.

To vedlo Jonese k důkladnějšímu studiu knihy Daniel a při zkoumání všeobecně rozšířeného názoru adventistů na deset království ze 7. kapitoly knihy Daniel, jak je otištěn v knize Uriáše Smitha *Daniel and the Revelation* (Daniel a Zjevení), zjistil, že jedno království bylo určeno nesprávně. Jones Smithovi dvakrát napsal a požádal ho o zaslání důkazů pro historický názor a o prozkoumání nedávno objevených důkazů. Smith na Jonesův první dopis neodpověděl, a když konečně odpověděl na druhý dopis, tvrdil, že na tento úkol nemá čas. V důsledku toho Jones zveřejnil své názory v časopise *Signs of the Times*, aniž by je Smith mohl podrobit kritice, a v říjnu 1886 mu zaslal kopii.

Uriah Smith reagoval podrážděně a řekl Jonesovi, že bude muset zaútočit prostřednictvím časopisu *Review*, protože Jones "vysílal prostřednictvím novin" své názory. Smith se velmi obával, že tisíce odpůrců adventistů si "okamžitě všimnou změny" v učení, kterého se drželi čtyřicet let, a budou tvrdit, že kdyby adventisté dostali dostatečné množství času, uznali by, že se "mýlili ve všem". **34** Uriáš Smith A. T. Jonesovi, 8. listopadu 1886. Jones reagoval prohlášením, že skutečný boj za pravdu je teprve před námi. Brzy bude kvůli nedělní krizi "každý bod" adventistického učení a víry "analyzován a zpochybňován ... těmi největšími v zemi". Při předávání tří andělských poselství tak budou adventisté potřebovat "lepší důvod" pro svou víru v biblická proroctví "než to, že 'se to káže už čtyřicet let'". **35** A. T. Jones Uriáši Smithovi, 3. prosince 1886.

Jonesovi slouží ke cti, že W. C. White poté, co si vyslechl Jonesovo stanovisko, strávil v létě roku 1888 nějaký čas studiem tématu deseti rohů a dospěl k závěru, že "starší Jones měl pro své stanovisko více historických důkazů než starší Smith." **36** W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 168. To však na věci nic nezměnilo a když se toto téma začalo probírat na Institutu v roce 1888, objevil se velmi nepřátelský duch.

Těsně před zasedáním Institutu v roce 1888 Butler označil Jonese za buřiče, protože přišel s výkladem, který "je v rozporu s dlouholetou vírou našeho lidu přijatou před čtyřiceti lety". **37** G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, str. 102. Během samotného Institutu se na Jonese snášelo stále více kritiky a falešných obvinění a v pondělí 15. října se situace během schůzky v deset hodin vyostřila. Smith prohlásil, že zabývat se otázkou deseti rohů, které směřovaly jen ke zlu, je "naprosto zbytečné". Řekl, že starý názor "obstál ve zkoušce po dobu 40 let" a Jones "trhá starou pravdu na kusy". Řekl, že on sám "nehodlá přihlížet v klidu tomu, jak jsou základní kameny našeho poselství bezohledněma rukama rozbíjeny". Tím Smith neskončil; pokračoval v nepravdivém tvrzení prohlášením, že "je v pozici nevýhody, protože nevěděl, že se tato otázka bude řešit". S trochou ironie pak dodal, že to někteří "zřejmě věděli a přinesli s sebou celé knihovny se zdrojovými materiály". **38** W. C. White, "Notes Made at the Minneapolis Meetings 1888" (Poznámky ze setkání v Minneapolis 1888), 15. října 1888, s. 27, 29.

Nakonec se Smith ve středu, na závěr Institutu před samotnou Generální konferencí, pokusil prosadit hlasování, které by záležitost deseti rohů rozhodlo. Waggoner toto hlasování zablokoval a navrhl, aby se

o tom "nerozhodovalo, dokud to nebude důkladně prozkoumáno". **39** "Talk of a Prophecy" (Hovory o proroctví), *Minneapolis Tribune*, 18. října 1888, str. 5; v *Manuscripts and Memories*, str. 549. Navzdory zablokovanému hlasování Smith ve svém úvodníku v časopisu *Review* prohlásil svůj názor za vítězný a tvrdil, že "nálada delegátů se zdála být ... v drtivé většině na straně zavedených zásad výkladu a na straně starého názoru. Zda to něco změní u těch, kteří prosazují nové stanovisko, se teprve uvidí." **40** Uriah Smith, "The Conference", *Review and Herald*, 23. října 1888, str. 664; v *Manuscripts and Memories*, str. 400. Smith se však ani slovem nezmínil, že delegáti odhlasovali, že "mají všichni tuto otázku během roku poctivě studovat". W. C. White považoval Smithův úvodník za klamavý a veřejně prohlásil, že "byl promyšlen tak, aby lid uvedl v omyl". **41** W. C. White J. H. Waggonerovi, 27. února 1889; v *Manuscripts and Memories*, str. 136.

Je pochopitelné, že se Jones a Waggoner po více než dvou letech zkreslování a falešných obvinění snaží bránit. V úterý 16. října se Jones znovu ujal tématu deseti rohů a odpověděl Smithovi "bez jakýchkoliv pochybností". Všem sdělil, proč s sebou přinesl "knihovny" plné knih. Probíral dopisy, které proběhly mezi ním, Waggonerem a Smithem, což dokazovalo, že téma diskuse nebylo žádným překvapením. Aby podtrhl svůj názor, napomenul delegáty, "aby ho neobviňovali z toho, co Uriáš Smith řekl – totiž, že o tom nevěděl". Ellen Whiteová byla přítomna tomuto shromáždění a protože si byla vědoma významu toho, co se odehrávalo, varovala Jonese slovy: "Ne tak ostře, bratře Jonesi, ne tak ostře." **42*** Interview s J. S. Washburnem, Hagerstown, Md., 4. června 1950.

Ellen Whiteová věděla, že bratry ovládá duch, který odmítá "světlo". Jakýkoli chybný krok Jonese nebo Waggonera by bratrům jen poskytl záminku, aby ve svém vzdorovitém směřování pokračovali. Jonesův výrok byl ve srovnání s celým probíhajícím sporem natolik bezvýznamný, že se Ellen Whiteová o této události v žádném ze svých spisů nezmínila; neexistuje ani žádná písemná zpráva ze Vzdělávacího institutu z roku 1888, která by se o Jonesově výroku zmiňovala. W. C. White, který si právě z tohoto setkání pořizoval poznámky, zaznamenal Jonesovo vysvětlení jeho bádání od roku 1884 a důvod, proč "přišel připraven s knihovnami". Nezaznamenal si však Jonesovo domnělé prohlášení ani domnělé napomenutí Ellen Whiteové. **43*** "Notes of W. C. White Taken at Minneapolis" (Poznámky W. C. Whitea pořizené v Minneapolis), 16. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, str. 422.

Největší potřeba.

Než týden skončil, promluvila Ellen Whiteová ke shromážděným v Minneapolis ještě několikrát. Věděla, že "přicházejí o velkou část požehnání", které mohli od Institutu získat, a že to bude "věčná ztráta". Neměli se "spokojit" se svou "vlastní spravedlností, bez hlubokého působení Božího Ducha":

Bratři a sestry, v této době je velmi potřebné pokořit se před Bohem, aby na nás mohl sestoupit Duch svatý. ...

Kéž nám Bůh pomůže, aby se mezi námi projevoval Jeho Duch. Neměli bychom na obdržení nebeského požehnání čekat až do chvíle, kdy půjdeme domů. ... Lidé, kteří byli dlouho v díle, jsou až příliš uspokojeni čekáním na to, že je pozdní déšť oživí. **44** Ellen G. White, "The Need of Advancement" (Potřeba postupu vpřed), *Morning Talk*, 18. října 1888, *Review and Herald*, 8. října 1889, s. 625, 626; v *1888 Materials*, s. 117-118.

Aby však Boží lid mohl být oživen pozdním deštěm, potřeboval k Bohu "zaujmout správný postoj". Neměl se držet "pochybností a nevíry", jinak by nepřítel "udržel kontrolu" nad jejich myslí, což "vždy vede k velké ztrátě". O to se satan snažil právě v té době, kdy Bůh měřil svůj chrám:

Dnes ráno je tu Kristus, jsou tu andělé, kteří měří Boží chrám a ty, kteří se v něm klanějí. Historie tohoto shromáždění bude přenesena k Bohu, neboť o každém shromáždění se pořizuje záznam; projevený duch, pronesená slova a vykonané skutky jsou zaznamenány v nebeských knihách. Vše se přenáší do záznamů stejně věrně jako naše rysy na vyleštěnou desku umělce. **45*** Ellen G. White, "Have

Light in Yourselves" (Mějte v sobě světlo), Morning Talk, 19. října 1888, *The Signs of the Times*, 11. listopadu 1889, str. 674; v *1888 Materials*, str. 120.

Ellen Whiteová hovořila o "měření Božího chrámu a těch, kteří se v něm klanějí". Použila přitom výrazy z 11. kapitoly Zjevení a z Ezechiela 40-42 a také slova, která k ní zazněla ve snech, jež se jí zdály během předchozího léta. **46** Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888; v *1888 Materials*, str. 157.

Měření byli nejen jednotlivci, ale i církve jako celek. Musíme si položit otázku, jaké hodnoty nebe během těchto slavnostních setkání zaznamenalo? Byl Boží lid připraven obstát?

Vzdělávací institut skončil a začala Generální konference. Bude se její záznam nějak lišit? Na tuto otázku se pokusíme odpovědět v následující kapitole.

KAPITOLA 3. POZNÁMKY NA ZÁVĚR

1. V roce 1886 Ellen Whiteová napsala: "Máte, milá mládeži, své lampy funkční a hořící? Práce na nebeských nádvořích pokračuje. Ve vidění na ostrově Patmos Jan řekl: 'Byla mi dána hůl jako měřicí tyč a bylo mi řečeno: „Vstaň a změř **Boží chrám** i oltář i ty, kteří se v něm klanějí.' Toto slavnostní dílo má být vykonáno **zde na zemi**. Podívej se a uvidíš, jak je na tom **tvůj charakter** ve srovnání s Božím měřítkem spravedlnosti, Jeho svatým zákonem. Ti, kteří se klanějí, mají obstát před Božím měřítkem. Kdo tuto zkoušku snese? Kristus říká: "Znám tvé skutky. ... Kolik lidí očišťuje své nitro tím, že jsou poslušni pravdě? Kolik z nich je nyní, v této době, zcela na straně Pána?" (*Youth Instructor*, "The Watching Time", 25. srpna 1886, zvýraznění přidáno). O deset let později bude Ellen Whiteová znovu psát o Božím chrámu a jeho hlavním významu: "Bylo třeba udělat velmi mnoho, aby jádro díla zůstalo čisté. Bylo třeba věnovat velkou péči tomu, aby byl stroj z Boží milosti namazán olejem tak, aby fungoval bez zadrhávání. ... Jestliže satanova moc může vstoupit do **samotného Božího chrámu** a manipulovat s věcmi, jak se mu zlíbí, doba přípravy se prodlouží." (Ellen G. Whiteová O. A. Olsenovi, Dopis 83, 22. května 1896, v *1888 Materials*, s. 1524, 1525, zvýraznění přidáno)

2. Ellen G. White, *The Great Controversy* (Battle Creek, MI: Review and Herald Pub. Co., 1888), str. 611. Slova v závorce "[při vyšetřujícím soudu]" jsou k nalezení v originále a jasně ukazují souvislost pozdního deště s očištěním Svatyně. Tato slova se ve vydání z roku 1911 nevyskytují.

3. W. C. White C. H. Jonesovi, 18. května 1887. Ellen Whiteová dokončila práci na knize *The Great Controversy* (Velký spor) v květnu 1888. Brzy byly zhotoveny desky a vytištěny tisíce knih. Knihy však ležely "mrtvé" v nakladatelstvích a byla jim věnována jen malá pozornost. Viz také kapitola 7 a *Return of the Latter Rain* (Návrat pozdního deště), vol. 2, kapitola 18, jehož vydání je plánováno na rok 2012.

4. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 169.

5. *Tamtéž*, s. 167-168. "Camp Necessity" byl název, který W. C. White dal místu biblických studií konaných 25. a 26. června 1888. Jeho poznámky z těchto setkání lze nalézt v: *Manuscripts and Memories*, s. 414-419, 429-440. Ve svém dopise Danu Jonesovi z 8. dubna 1890 W. C. White uvádí, že se setkání konala "prvního července 1888", ale to napsal téměř dva roky poté a bez svého "zápisníku" v ruce (*tamtéž*, s. 167, 169).

6. *Tamtéž*.

7. *Tamtéž*, str. 170.

8. Ellen G. White to Brethren Who Shall Assemble in General Conference (bratřím, kteří se shromáždí na zasedání Generální konference), Dopis 20, 5. srpna 1888; v *1888 Materials*, s. 38, 40.

9. *Tamtéž*, s. 38-41, 44.

10. Ellen G. White, Rukopis 21, listopad 1888; v *1888 Materials*, str. 177.

11. Ellen G. White, Rukopis 2, 7. září 1888, "Engaging in Worldly Speculation" (Zapojování se do světských spekulací), v *1888 Materials*, s. 47, 49. Ellen Whiteová také psala o událostech, které se odehrály po 7. září, konkrétně se zmínila o 21. září.

12. Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888, "Remarks After Reading an Article" (Postřehy po přečtení jednoho článku); v *1888 Materials*, s. 157-158.

13. Ellen G. White, Rukopis 2, 7. září 1888; v *1888 Materials*, s. 47-56. Tato část Rukopisu č. 2 byla dodatkem, který k němu Ellen Whiteová přidala po konferenci v Minneapolis. V důsledku tohoto dopisu, který napsal W. M. Healey, se zrodila myšlenka "kalifornského spiknutí". O více než deset let později napsala Ellen Whiteová W. M. Healeymu dopis, v němž prohlásila, že "tyto dopisy vedly ke zdržení Božího díla po celá léta a přinesly mi těžkou a namáhavou práci ... Tato zkušenost zanechala svůj otisk jak pro tento čas, tak i pro věčnost" (Dopis 116, 21. srpna 1901; v *1888 Materials*, s. 1759-1760).

14. Viz: Roger Coon, "Minneapolis/1888: The 'Forgotten' Issue, Transcript of Loma Linda University Lecture, (pozn. překl.: "Zapomenutá" záležitost, přepis přednášky na Loma Linda University), 23.-25. října 1988, Ellen G. White Estate, Shelf Document, str. 7.

15. Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 82, 4. listopadu 1888; v *1888 Materials*, str. 182. Mnoho informací o sledu událostí v Minneapolis lze nalézt v deníku R. D. Hottela a v poznámkách W. C. Whitea pořízených na konferenci (*Manuscripts and Memories*, s. 441-518). Nejstručnější shrnutí sledu událostí v Minneapolis lze nalézt v knize Clintona Wahlena *Selected Aspects of Ellet J. Waggoner's Eschatology and Their Relation to His Understanding of Righteousness by Faith, 1882-1895*, Master's Thesis, Andrews University, červenec, 1988, s. 71-77. Viz také: Paul E. Penno, *Calvary at Sinai: The Law and Covenants in Seventh-Day Adventist History*, nepublikovaný rukopis, 2001; a Ron Graybill, "Elder Hottel Goes to the General Conference", *Ministry*, únor 1988, s. 19-21.

16. Uriah Smith, *Review and Herald*, 16. října 1888, s. 648; v *Manuscripts and Memories*, str. 399.

17. Ellen G. White, "The Churches Great Need", *Review and Herald*, 22. března 1887, str. 177.

18. Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888; v *1888 Materials*, str. 206.

19. Ellen G. White, Rukopis 6, 11. října 1888, "Morning Talk"; v *1888 Materials*, s. 69, 72, 73.

20. Ellen G. White, "How to Meet a Controverted Point of Doctrine," Morning Talk, 29. ledna 1890, *Review and Herald*, 18. února 1890; v *1888 Materials*, str. 534.

21. Ellen G. White, "It is not for You to Know the Times and the Seasons", Sermon, 5. září 1891, *Review and Herald*, 22. března 1892; v *1888 Materials*, str. 959.

22. Ellen G. Whiteová S. N. Haskellovi, Dopis 38, 30. května 1896; v *1888 Materials*, s. 1540, 1541.

23. Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888, oddíl s datem 14. října; v *1888 Materials*, str. 68. W. C. White si z Farnsworthovy přednášky pořídil poznámky a poskytuje nám tak představu o jejím obsahu: "Až Kristus přijde, najde na zemi víru? ... Povstanou falešní proroci. Láska mnohých ochladne. ... Je mezi námi nepravost? ... Naši lidé přicházejí na stanová shromáždění, aby se zahřáli ... pak se vrátí domů a ochladnou. ... Ztvrdnou? ... Množí se nepravost. ... Během (dvou?) let nás opustilo 13 nebo 14 členů. Nejenže opustili pravdu, ale někteří se dali na cestu nepravosti a nestydatosti,

která je příliš otřesná na to, než aby se o ní dalo vyprávět. ... Jak byste se cítili, kdybyste pořádali stanové setkání, kdy v okruhu 50 mil je 1000 až 1500 stoupenců soboty a účastní se jen 300?". ("Notes Made by W. C. White at the Minneapolis Meetings. (Poznámky, které si W. C. White pořídil na shromážděních v Minneapolis.), 1888, str. 2; v *Manuscripts and Memories*, str. 472).

24. Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888, oddíl s datem 14. října; a Rukopis 7, 13. října 1888, "Sabbath Afternoon Talk"; v *1888 Materials*, s. 67, 68, 74-84. V "Diary of R. Dewitt Hottel" (Deníku R. D. Hottela) je zmínka o tom, že Ellen Whiteová promluvila v sobotu odpoledne, ale neuvádí žádné podrobnosti o jejích tématech (*Manuscripts and Memories*, str. 505).

25. Bez přečtení celého tohoto dopisu (G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 77-118) nelze pochopit Butlerovy nahromaděné pocity (které mu bránily v účasti na konferenci v roce 1888) ani historii sporu o Zákon v listu Galatským.

26. *Tamtéž*, s. 78, 100, 89. Butler se s největší pravděpodobností cítil v této předpovědi oprávněn, kvůli odpadnutí D. M. Canrighta od víry po sporu ohledně zákona v listu Galatským na Generální konferenci v roce 1886. V roce 1882 Canright revidoval svou knihu *The Two Laws* (poprvé vydanou v roce 1876) a rozšířil oddíl o listu Galatským ze šesti na dvacet čtyři stran, aby posílil názor, že se v epistoletě jedná o obřadní zákon. Právě obavy z podobných náhledů vedly Waggonera k tomu, že zpochybnil redakční politiku W. C. Whitea v roce 1885 v případě názorových rozdílů. W. C. White navrhl, aby "učili to, co považují za pravdu, [i] když je to v rozporu s některými věcmi napsanými starším Canrightem a dalšími" (W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 166). V roce 1886 byla Canrightova kniha denominací znovu vydána a posloužila jako vítaný doplněk Butlerova arzenálu. Waggoner reagoval svým devítidílným seriálem ve *Signs* "Comments on Galatians 3" (Komentáře ke 3. kapitole listu Galatským), v létě 1886. Butler podle Ellen Whiteové povzbuzoval Canrighta "v tom, aby dával lekce studentům na vysoké škole [v Battle Creeku] a aby do *Review* sypal takové množství látky, jako by byl biskupem metodistické církve". Ellen Whiteové bylo ukázáno, že Canrightovy názory na zákon jsou "tak zmatenou záležitostí", že "doporučila, aby jeho knihy byly upozaděny". Ve skutečnosti prohlásila: "Spálila bych každý výtisk v ohni, než aby byl nějaký dán našemu lidu." Canright a Butler byli spojenci v "teologickém výboru" a na Generální konferenci v roce 1886 se postavili proti Waggonerovi. Právě zde Canrighta pochybnosti o jeho a Butlerově názoru utvrdily v přesvědčení, že list Galatským skutečně hovoří o morálním zákoně, jak tvrdil Waggoner. Protože si však Canright ponechal na pojem „pod zákonem“ Butlerův náhled, upustil jak od věčného zákona, tak od adventismu úplně a stal se jedním z jeho předních kritiků. Ellen Whiteová, místo aby to považovala za ovoce Waggonerova učení, z toho obvinila Smithe a Butlera (Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi a Uriáši Smithovi, Dopis 13, 1887; v *1888 Materials*, s. 33-34).

27. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 90-91.

28. Ellen G. Whiteová Mary Whiteové, Dopis 81, 9. října 1888; v *1888 Materials*, str. 66.

29. Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 21, 14. října 1888; v *1888 Materials*, s. 86, 94-95. Na straně 85 v *Ellen G. White 1888 Materials* věnoval White Estate celou stránku poznámce pod čarou, která se snaží snížit dopad a význam dopisu Ellen Whiteové Butlerovi. Poznámka pod čarou naznačuje, že "Butler nezůstal ve stavu temnoty" a že kolem roku 1902 "z této zkušenosti profitoval". Nic se však neříká o Butlerově poznámce z roku 1910, "že v jejích zvláštních poselstvích nikdy neviděl světlo a že nikdy nezaujal [Jonesovo a Waggonerovo] stanovisko" (A. G. Daniells W. C. Whiteovi, 21. ledna 1910; v *Manuscripts and Memories*, str. 325). Bez ohledu na to, jaké stanovisko Butler zaujímal v době své smrti, si však musíme položit otázku, zda **výsledek toho, jak on a ostatní** na minneapoliské konferenci jednali, má dnes o více než 120 let později, zanedbatelné důsledky? Viz také kapitola 7, pozn. 3.

30. Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 21a, 15. října 1888; v *1888 Materials*, s. 113, 116.

31. Existují určité důkazy, že poznámky Ellen Whiteové, které se nacházejí v Rukopise 26 z října 1888, mohly být proneseny v pátek 12. října místo v pondělí 15. října. Viz *1888 Materials*, str. 66.
32. Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888; v *1888 Materials*, str. 162. O několik let později Ellen Whiteová bez jakýchkoli výhrad píše: "Pán povolal bratra Jonese a bratra Waggonera, aby světu zvěstovali poselství, které má připravit lid na to, **aby obstál v den Páně**" (Ellen G. White, Rukopis 61, 1893; v *1888 Materials*, str. 1814, zvýraznění přidáno).
33. A. T. Jones Uriáši Smithovi, 6. prosince 1886.
34. Uriáš Smith A. T. Jonesovi, 8. listopadu 1886.
35. A. T. Jones Uriáši Smithovi, 3. prosince 1886.
36. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 168.
37. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, str. 102.
38. W. C. White, "Notes Made at the Minneapolis Meetings 1888", 15. října 1888, s. 27, 29; v *Manuscripts and Memories*, str. 420; a Ron Graybill, "Elder Hottel Goes to the General Conference", *Ministry*, únor 1988, s. 19-21.
39. "Talk of a Prophecy", *Minneapolis Tribune*, 18. října 1888, str. 5; v *Manuscripts and Memories*, str. 549.
40. Uriah Smith, "The Conference", *Review and Herald*, 23. října 1888, str. 664; v *Manuscripts and Memories*, str. 400.
41. W. C. White J. H. Waggonerovi, 27. února 1889; v *Manuscripts and Memories*, str. 136.
42. Podepsaný zápis z "Interview with J. S. Washburn, at Hagerstown, Md., 4. června 1950", který provedl Robert J. Wieland, str. 1 (Toto je převzato z kopie originálu "Interview" a liší se od stránkování zřejmě přepsané kopie, která je zaznamenána v Document File 242, v Center for Adventist Research, James White Library, Andrews University); Ron Graybill, "Elder Hottel Goes to the General Conference", *Ministry*, únor 1988, s. 19-21.
43. "Notes of W. C. White Taken at Minneapolis" (Poznámky W. C. Whitea pořízené v Minneapolis), 16. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, str. 422. Z historických záznamů je zřejmé, že Smithovy výroky, které vyvolaly Jonesovu reakci, se týkaly otázky, zda Smith věděl, že se na konferenci v roce 1888 bude **projednávat téma království**. Zatímco pozdější kritikové Jonese a Waggonera nesprávně přisuzovali Jonesovu odpověď tomu, zda Smith podobně jako on **znal totožnost deseti království**. Možná s tím začal A. T. Robinson, když 42 let po Minneapolis (a s pozdější Jonesovou hořkostí a odpadnutím stále na mysli) napsal o této události jako o "konkrétní ilustraci", která by "ospravedlnila postoj" vedoucích mužů proti Jonesovi a Waggonerovi. Robinson, aniž by uvedl souvislosti, popisuje, že Smith se prezentoval "typickou skromností" a Jones reagoval svým "typickým stylem". Dále cituje Jonesův výrok 42 let poté, co byl pronesen, následovně: "Starší Smith vám řekl, že o této záležitosti nic neví. Já ano a nechci, aby mě někdo obviňoval z toho, co on neví." ("Did the Seventh-day Adventist Denomination reject the Doctrine of Righteousness by Faith?" (Odmítla Denominace adventistů sedmého dne učení o spravedlnosti z víry?), 30. ledna 1931; v *Manuscripts and Memories*, s. 336-337).
- Mladému L. H. Christianovi bylo v roce 1888, kdy se s rodiči účastnil konference v Minneapolis, sedmnáct let. Téměř o 60 let později (a pravděpodobně pod vlivem Robinsonovy zprávy) Christian napsal o incidentu mezi Smithem a Jonesem, ale nikoli jako očitý svědek. Také on popisuje Smitha jako "skromného, ale dobře informovaného muže" a Jonese jako "drsného a vychloubačného". Podle

Christiana zněl přesný Jonesův výrok takto: "Potíž s bratrem Smithem spočívá v tom, že neví, co je deset království, a přesto argumentuje ve prospěch Hunů, zatímco já to vím a mohu své stanovisko dokázat." Christian tvrdí, že Ellen Whiteová "přísně pokárala staršího Jonese za jeho neúctu ke staršímu průkopníkovi adventního hnutí". Christianova vzpomínka je však velmi podezřelá. Zkresleně líčí minneapoliskou konferenci jako "slavné vítězství" a staví se na stranu zkušeného kazatele E. W. Farnswortha – který prohlásil, "že ospravedlnění z víry není novým učením" - a J. H. Morrisona, "váženého kazatele", který se "obával extrémních názorů doktora Waggonera". Christian svaluje vinu na Jonese a Waggonera, dokonce naznačuje, že Ellen Whiteová je nepodporovala (*The Fruitage of Spiritual Gifts* [1947], s. 229-230).

A. W. Spalding, který nebyl v Minneapolis přítomen, cituje Robinsonovo prohlášení a rovněž přidává vlastní komentář. Uriáš Smith "byl skromný člověk, nenápadný, uzavřený do sebe", zatímco Jones "byl agresivní a někdy neústupný a zavaděl příčinu k odporu" (*Captains of the Host* [1949], str. 593).

N. F. Pease cituje Robinsonovo vyjádření o Jonesovi a uzavírá: "Muži, kteří prosazovali učení o ospravedlnění z víry ... neprezentovali své názory vždy diskrétně a taktně. Tato nešťastná situace vůči těmto mužům rozvinula ducha předsudků, který v mnoha myslích zastínil skutečné otázky" (*By Faith Alone* [1962], str. 131).

A. V. Olson cituje z A. W. Spaldingovy citace Robinsonova výroku o Jonesovi a prohlašuje, že "někteří měli pocit, že způsoby a mluva jednoho z mladých řečníků jsou sporné" (*Through Crisis to Victory 1888-1901* [1966], str. 44).

R. W. Schwarz cituje Robinsona a říká, že Jonesovo "unáhlené prohlášení" "ovlivnilo mnoho delegátů" a "vedlo kotel kontroverze do varu dříve, než začala skutečně významná teologická prezentace" (*Light Bearers to the Remnant*, [1979], str. 188).

Scénář napsaný pro Canadian Union College Heritage Players si dovoluje citovat A. T. Jonese následujícím způsobem: "Rozhodně se k rohům rád vyjádřím. Starší Smith nám právě přiznal, že co se deseti rohů týče ve skutečnosti není autoritou. Chci vás ujistit, že jsem tomuto tématu věnoval velkou pozornost a mohu neznalost staršího Smitha napravit." ("The News From Minneapolis 1888", *Playing Our Past* [North American Division Office of Education, 1989], str. 126).

Snad největší zkreslení A. T. Jonese však najdeme v jediném životopise, který o něm byl napsán. George R. Knight začíná 3. kapitolu citací Robinsonova výroku a poté prohlašuje, že "taková ostrá slova a nabubřelé postoje byly součástí pozadí konfliktu, který charakterizoval zasedání Generální konference v roce 1888" (*From 1888 to Apostasy* [1987], s. 35). V reakci na kritiku své knihy od Dennise Hokamy uvádí George Knight velmi objasňující prohlášení: "Budu se muset Hokamovi přiznat, že se mi asi nepodařilo účinně komunikovat. Snažil jsem se ze všech sil dokázat, že Jones se choval nestandardně od začátku do konce. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let 19. století se to projevilo jeho tvrdostí a neschopností projevit křesťanskou zdvořilost." ("A Spark in the Dark: A Reply to a Sermonette Masquerading as a Critique, George Knight answers Dennis Hokama," (Jiskra v temnotě: Odpověď na kázání, které se tváří jako kritika. George Knight odpovídá Dennisu Hokamovi) *Adventist Currents*, duben 1988, str. 43).

Knight tuto situaci s podobnými komentáři zmiňuje i v dalších knihách (*Angry Saints*, [1989], s. 32, 65; *A User-Friendly Guide to the 1888 Message* [1998], s. 28, 53-54).

Lze se však jen podívat nad spolehlivostí knih napsaných pod takto deklarovaným programem. J. S. Washburn, který byl v Minneapolis přítomen, se o této události zmiňuje také o 62 let později, ale pojednává o ní poctivě ("Interview", op. cit.). Širší kontext Robinsonova výroku z roku 1931 viz také kapitola 4, pozn. 41. Zajímavé je, že pouhých osm měsíců po tomto incidentu v Minneapolis Ellen Whiteová při oslovení posluchačů v souvislosti s posledním článkem Uriáše Smitha v *Review* pronesla podobný komentář, jaký je připisován Jonesovi: "'No,' říkáte, 'co znamená článek bratra Smithe v

Review? 'On neví, o čem mluví; stromy mu připadají jako chodící lidé.' (Rukopis 5, 19. června 1889, "Sermon Given at Rome NY"; v *1888 Materials*, str. 348). Musíme si však uvědomit, že byla vedena Bohem, aby čelila odmítnutí poselství seslaného z nebe.

44. Ellen G. White, "The Need of Advancement", Morning Talk, 18. října 1888, *Review and Herald*, 8. října 1889, s. 625, 626; v *1888 Materials*, s. 117-118.

45. Ellen G. White, "Have Light in Yourselves", Morning Talk, 19. října 1888, *The Signs of the Times*, 11. listopadu 1889, s. 674; v *1888 Materials*, str. 120. O mnoho let později Ellen Whiteová psala o "působivém snu", který se jí zdál a v němž byli věřící pokud jde o přijetí Ducha svatého poměřováni: "Během noci první soboty shromáždění v Newcastlu se mi zdálo, že jsem na shromáždění představila nutnost a důležitost našeho přijetí Ducha. ... Než budou moci plně porozumět Kristovým ponaučením, musí přijmout Ducha. ... V mém snu stál u dveří důležité budovy strážný a ptal se každého, kdo chtěl vstoupit: **'Přijali jste Ducha svatého? V ruce držel měřicí tyč** a jen velmi, velmi málo lidí bylo vpuštěno do budovy. 'Vaše velikost jako lidské bytosti je nicotná,' řekl. 'Ale jestliže jste dosáhli plné výšky postavy v Kristu Ježíši, podle poznání, které jste měli, obdržíte pozvání, abyste zasedli s Kristem při Beránkově svatební večeři; a po celé věky se nepřestanete učit o požehnáních udělených při hostině, která je pro vás připravena.'" (*Review and Herald*, 11. dubna 1899, "An Impressive Dream", str. 225, zvýraznění přidáno).

46. Ellen G. White, Rukopis 26, říjen 1888; v *1888 Materials*, str. 157.